

уређује редакциони одбор

Власник и уредник

МИОДРАГ Ј. ЈОВАНОВИЋ

Издази:

СВАКОЈ ПЕТКА

ПРЕТПЛАТА: годишње 48.—,
за пола године 24.—, за три ме-
сеца 12.— поједини број 1 дина.Претплату, писма и рукописе сла-
ти у плаћеном писму Цветни трг
44 (преко пута парка) Пожаревац

Наш Лист

✘
Беза и глад, дивљачка у-
биства и фалсификоване
својинскине, бесомучни го-
воци преко радио и неу-
равнотежени подухваји
— сви тим и таквим по-
клопима је подарио шрећу
Ројх Немачку.

✘

ЗА ПРИВРЕДНИ И ПРОСВЕТНИ НАПРЕДАК ГРАДА И СЕЛА

Резултати фашизма у Немачкој

Према последњим вестима Немачкој прети глад и вероватно из тог разлога је и покушана „друга револуција“. Друга револуција није успела, и многа — ко зна колико! — лица су убијена као што се убијају дивље звери по шумама, али је истина тешка и за сада немогућа да се сакрије: *глад је на прагу у Немачкој.*

Велике количине кромпира се куњују у Италији и Италији и нагло се преносе у Немачку, да би се бар имало кромпира, ако се не буде имало хлеба. То је најбољи доказ да се од говара преко радија и од акције јуришних одела не живи. Те куповине кромпира по страним земљама, нарочито у Италији, врше се неразумљиво и на врат на нос зато што је комунистичка делатност у Немачкој у последње време узела невероватне пропорције. Хитлер сигурно мисли да је кромпир, увезен нарочито из Италије, заражен клицом фашизма и да ће преобратити оне који их буду појели!

Глад у једној, макојој, држави разумљива је у току рата, када се нема времена за стварање стокова за исхрану и за производњу потребних намирница. Глад је разумљива и после рата, када је народ исцрпен и још неподобан да прионе послу моментано. Али глад у држави која је извршила „националну револуцију“ да би спасла живља који иде у бездан — та и таква глад није разумљива. Није разумљива у толико више што је фашистичка власт у Немачкој *шошилована.*

Глад у Немачкој би могла једино да се разуме, ако је активност немачког народа упућена на другу страну, а не на производњу исхране. Што се може објаснити овим: или народ саботира производњу (а то значи да народ не признаје врховну власт) или је народ исцрпљен до крајности (у виду дајбина) и нема моћи да произведе колико му је потребно да би нормално живео.

Изгледа нам да је у Немачкој овог часа и један и други случај. Ако је то тачно сигурно се дешавају трагичне ствари у Немачкој. У првом случају ми се налазимо пред падом фашизма; у другом случају ми морамо да се запитамо куда иде онај искупили велики порез који је наметнут немачком народу у разним облицима.

Има једна интересантна статистика која би нас могла одвести до истине. У Енглеској се од пре нешто више од годину дана нагло повећана производња оружја за експортаци-

ју. Интересантно је и то да баш у то доба долази Хитлер на власт, и да према царинским обавештењима Енглеске оружје не узима ни Кина, ни Јапан, ни Јемен, ни Перу, ни Арабија. Па ко онда може узимати то оружје? Ми свакако не; Италија продукује у својој држави; Француска исто тако; Русија, која је показала да је по сваку цену за мир, исто тако је изван сумње; Бугарска нема могућности (команда је постигла већ 2.482.246 *либре стерлинга*); Мађарска и Аустрија су исто тако немоћне да приме на своја плећа толику испоруку оружја.

Па ко је онда?

Једино би нешто тако могла учинити Немачка, данашња фашистичко — кајзерска Немачка која има у свом програму проширење Немачке на уштрб других народа (види „Моја борба“ од Хитлера!).

Ако оваква хипотеза буде доказана, онда ћемо једног дана имати пред собом око 70.000.000 људи гладних и невероватно наоружаних, уз то загрејаних шовинизмом. Осим, ако се не деси нека трећа револуција у Немачкој која ће избрисати све аферисте, капиталисте и профитере.

Пред изборе градске управе у Пожаревцу

Нови закон о градовима примљен је у Народној Скупштини. Сигурно ће брзо бити примљен и у Сенату.

По ступању његовом на снагу, свакако расписале се брзо избори за градску управу — веће.

Нама се чини, да су ови избори од врло велике важности за Пожаревац, јер су сами Пожаревацки незадовољни уређењем Пожаревца.

Пожаревацки су велики критичари. Виде све што не ваља у Пожаревцу.

Сви су сложни у томе, да на чело општинске управе треба довести човека „чврсте руке“.

И ево сад им се даје прилика, да изберу општинску управу, која ће Пожаревац повести бољим путем — уредити га и унапредити.

Ми кажемо: Пожаревацка општина није сиромашна. Само онс, што је њено треба да даје користи и служи само њој. Али познавајући менталитет Пожареваца, чини нам се, да *ће се у избору гледати само партијски интерес, а не општи и општински.*

Питамо се, дали сва досадања критика није само за кафану?

Неће ли поново доћи они, који су оставили ружне трагове било у општини, било на коме другом месту?

Да ли ће се при избору сада уопште помишљати на *„чврсту руку“?*

Истина је да можда ни једно место не оскудева толико за људима стваралачког и енергичног духа као што је случај са Пожаревцем — али ипак тврдимо, да Пожаревац има таквих људи.

Да Бог да, да се варамо, али не верујемо да Пожаревацки неће такве људе.

Бојимо се, да опет не дође

у општину режим корупције и богаћење. Све се бојимо да се и даље не повлађује расуло и безвлашће.

Слушајући свакодневно колико се њих и који надају, да ће доласком на општинску управу њихових пријатеља, одужити своје дугове, бојимо се да цела општинска имовина неће бити довољна за то.

Општина није партијски азил. Није ничија прија. Није за то да одује дугове провалица, и не треба да буде ничији извор непоштеног богаћења.

Због свега тога, ми *благоверно* кажемо исправном и радном народу: трговцима, занатлијама, сељацима и др.:

Ви који дајете Богу божје и цару цареве; ви који на плочима носите општину; ви који ћете бити највише помоћни доласком неваљале управе, у општину, размислите добро коме треба поверити општину, — јер после ће бити доцкан вајкање и кајање!

Светска жетва у 1934 год.

Према предвиђању статистичког одељења Министарства за пољопривреду Сједињених америчких држава овогодишња светска жетва биће за 7% мања од жетве у 1933 години.

Гајење свиња

Статистичко одељење министарства у Сједињеним Америчким Државама објављује да се у одгајивању свиња у пролеће ове године констатује смањење од 28% у односу према 1933 години. Рачуна се да ће смањење у октобру месецу достићи 38%.

Штрајк кожарских радника

Све дотле док друштво буде издељено на класе и све дотле док се интереси тих класа буду сукобљавали (а они ће се увек сукобљавати док постоје класе) биће и борбе међу њима. Данас, када се у друштву оштро издвајају две класе и када јаз међу њима постаје све дубљи и дубљи, сасвим је разумљиво да ће и ти сукоби да буду све чешћи и све јачег интензитета. Економски јача класа држи у својим рукама све. Целокупна народна добра стоје јој увек на расположењу. Она је трајан власник свих испала, чак и оног који се зове „радна снага“ и који има ту „чаробну моћ“ да ствара сувишак вредности — профит — карактеристика нашег доба. Носилац „радне снаге“ — радник — продаје за новац тај једини свој еспап за извесно време. Купац „радне снаге“ гледа, да је за то време што рачуналије искористи, то јест да профит буде што већи. Сасвим је дакле разумљиво, да купац гледа што јединије да купи „радану снагу“, а продавац — радник — да је што скупле прода. То су њихови основни интереси, а они су, као што видимо, сасвим супротни. И на тој класној супротности базира се класна борба, у којој је најмоћније и најефикасније оруђе у рукама радника — штрајк. Штрајком — то јест заједничким одустајањем од посла за дуже или краће време — радници гледају да приморају послодавца, да изађу у сусрет њиховим жељама; да им се повећају наднице, скрати радно време и т.д. Понекад штрајк избије као знак солидарности са друговима, који су, било из каквих разлога, злостављани од стране послодавца. Штрајк кожарских радника у овом месту је пример за последњи случај.

По причању самих штрајкаша до штрајка је дошло овако: Послодавци су са пуно разумљивог неповерења посматрали рад око организације кожарских радника и гледали да им тај рад још у корену угуше. До затегнутих односа дошло је нарочито онда, када су готово сви кожарски радници постали чланови организације и када су једнодушно устали у одбрану својих економских интереса. Сасвим разумљиво да је морало да дође до реакције од стране послодавца. Послодавци су почели да се приближују и да траже методе, које би биле најефикасније, за што брже растурање овакве — по њихове интересе — опасне организације. Још пре месец и по дана радници су запазили, да су послодавци донели неко решење поводом овог случаја, али у чему је оно било, за њих је све до скоро остало тајна. Пре десетак дана, када је на-

стала најслабија сезона у овоме послу и када је потреба за радницима најмања, саопштили су колективно радницима, да не могу да трпе да они буду чланови „савеза кожарско-прерађивачких радника“ и у исти мах отказали посао тринаесторици радника, јер су их сматрали за организаторе, стављајући их пред дилемом: да се одрекну посла или да се одрекну организације. А да се који од послодавца неби огрешно и поново примио неког од „анатемисаних“ радника, они су сви потписали бланко-меморандум — како тврде радници — на по 2000 дина, у овдашњој банци „Задруга“ с тим, да тај новац служи као гаранција да ће се поштовати донета одлука. На тај начин послодавци су учинили једну велику противправну радњу, јер су силом покушали, да угуше рад једне организације, чији је ред и чија је правила одобрио Министарство унутрашњих дела чланом осмим под d. Радницима је затим дат отказ на 7 дана, што је такође једна противправна радња, јер по закону од 31. год. најкраћи рок за отказ јесте 14 дана и то тако, да последњи дан падне на дан исплате (у нашем случају у суботу). Међутим радницима је истекао рок у среду т.ј. у средину радне недеље. Али, ако чак и не узмемо у обзир ове незаконите поступке, оно што су послодавци урадили јесте у најмању руку нечовечност.

Знаете ли ви, господо послодавци, шта сте учинили када сте на такав брутални начин одузели овим људима хлеб? Готово свима овим радницима њихова радна снага јесте једини извор за одржање egzистенције. Многи од њих су интересни породници, која живи једино од њихове зараде. Свима тим људима и њиховим породицама ви сте запретили најстрашнијом казном — аветом глади. У данашњим страховитим економским приликама то је злочин — обичан крвави злочин. Зар вам није доста, што радницима за тринаесточасовно радно време плаћате просечно 15-30 дина?!

У оваквој ситуацији радници нису имали много да размисљају: или да оставе другове на милост и немилост послодавца, а да и сами чекају, да и на њих једнога дана дође ред, да буду избачени на улицу, или да у знак солидарности са својим друговима ступе у штрајк и на тај начин — силом штрајка — приморају послодавце на попуштање. Изабрали су други пут. Објавили су штрајк. Пре тога обратили су се централној организацији у Београду и навели разлоге због којих морају да ступе у штрајк. Организација је одмах послала свога делегата Вељу

Петровића. Заједно са делегатом радници су покушали, да преко занатлијског еснафа дођу до каквог компромиса. Покушај је пропао, јер су послодавци одговорили, да немају потребе да преговарају са њима. После тога поднета је писмена резолуција среском начелству о узроцима штрајка. У штрајк је ступило 54 радника од укупног броја 63. Деветорица нису хтели да се покорје вољи већине и остали су и даље на рад. Затим је среско начелство позвало послодавце и затражило од њих објашњење о штрајку. Они су одговорили, да су због кризе били принуђени да редуцирају број радника и да уопште немају посла. Ово се најбоље демантовало тиме што су идућег дана дали једноме послодавцу из Осипаонице пун цак материјала за рад. Озлојеђени радници, кад су дознали за ово, присрели су га, кад се је враћао кући колима и истукли га.

Преко једног сата остао сам у разговору са штрајкашима код кафана „Златан крст“ где се најрадије скупљају. Сви су добро расположени и чврсто верују да ће из штрајка изаћи као победници. Страхонито су кивни на „штрајкблехере“ како зову раднике који су остали на послу. Називају их најпогрднијим именима и готово прете. Необично им је криво

што нису могли и њих да приволе на штрајк. „Шта ћете, жали се један радник, у сваком житу има кукоља“ нарочито се неповољно изражавају о Милутину Симићу, кога називају организатором „штрајкблехера“. Питам их, шта ће да раде са онима, који немају средства за живот. „Издржаваћемо их нашим уштеђеним новцем, а добићемо помоћ и од центра.“ одговарају. Из даљег разговора дознајем да их има око 20 којима је потребна помоћ. „Замислите, молим Вас, упада један у разговор, послодавци су писмено изјавили у среском начелству да су нам наднице до 50 дин. Молим Вас, истакните да је то апсолутна лаж.“ Остали одобравају главом и смеју се. Питам их даље дали су сви послодавци били саслушани да се та тринајесторица одстране с посла. Одговарају ми да Живко Рајчић, Алекса Јовановић и Љубисав Митић нису потписали резолуцију и да су им за то нарочито задржали. На крају су ме замолили, да нарочито нагласим, да овај штрајк нема никакав политички карактер како покушавају да га претставе, већ онакав какав сам изложио у овом чланку.

Када сам напустио кафану имао сам утисак, да је морал код штрајкаша одличан и да су апсолутно решени да издрже до краја. Ђ. П.

Освећење задружног дома у Трњану

Посло напорног рада од 14 год. у Трњану су задругари успели да створе свој задружни дом, који је по својој архитектури, по својој концепцији и конструкцији најлепши у нашем срезу. Без ичије помоћи стране, уздајући се у своје сопствене снаге, пуни љубави према раду и заједници, жељни да докажу да су свесни задруга-

ри способни да чине чед и у данима највеће стваралачке и трговачке чаме, задругари села Трњана су се урегали у посао и створили свој задружни дом на коме могу да им завиде сва друга села. План за зграду су сами пројектовали и зграду су, без ичије помоћи, сами изградили. Тишлер, зидар, кречар, циглар, обични радни-

ци — све су то били задругари. И када су рздили свој дом свакако да су се ти задругари осећали као они непознати немари готских катедрала, који су као мрави радили не тражећи да се личне заслуге истакну. А када су завршили зграду као прави верници су гледали у своје дело осећајући се вишим, већим и лепшим. Као да су променили и костим и начин живота! Као да се налазе у неком новом друштву које је уређено тако да свако који ради има право на живот! Њихова срца су хрлила према том друштву, осећала се као да су већ у телма која се крећу у њему...

Доиста дом задруге у Трњану стоји као какав позив ка будућем друштву, окружен несавреним и овешталим зградама, знаком прошлости и индивидуалности.

Зграда је била освећена на Иван дан. Освећење је извршио свештеник г. Данило Радовановић који је том приликом одржао и један леп говор у коме је истакао да се задружним напором могу постићи ствари о којима једна личност и не сумња.

Свечаности су присуствовали осим самих задругара и гг: Јован Дулић, директор Пољопривредне школе у Пожаревцу и познати љубитељ задруга, Симеуновић ср. пољ. референт који је био по званичној дужности у селу, Војислав Дулић, задружни лекар, Миодраг Јовановић уредник „Нашег листа“ са госпођом, Борко Стошић дописник Штампне, Драган Ђорђевић адвокат, Власта Митровић уч. у Баре, Милан Бранковић земљ. и Душан Бранковић, чин. у жит. задрузи и директор „Дунавског гласника“.

На велико жаљење задругара није ниједан учитељ од села Трњана присуствовао свечаности, што је свакако за осуду.

После обреда освећења дома и сечења кољача приређен је ручак у највећем одељењу зграде самог дома. Приликом ручка шале су неколико врло лепих здравница. гг. Јован Урошевић претседник задруге, Живота Алексић, Влада Милићевић, Бојко Стевић ст. Јован Дулић, Симеуновић, Воја Дулић, Миодраг Јовановић, Власта Митровић, Милан Бранковић. Пробраним речима сви су подизали моћ и значај задруга и истакли жељу да у целој Југославији победи задругарска свест.

Приликом свечаности, целог дана су свирали свирачи који су такође задругари. Тако да

Псећи живот

Будимпештански лист „Нерзав“ отворио је анкету о тешком животу данашње омладине. Од многобројних одговора који су поразни документи за данашњицу, доносимо одговор једне младе боне:

„Била сам у другом разреду основне школе кад је мој отац отишао на фронт. Овај догађај ставио је тачку на моје испитање, и од тога тренутка морала сам да помажем мојој мајци у домаћим пословима, а и да зарађујем по мало. На крају рата, после повратка мога оца, наш се положај није ни мало побољшао; уколико сам више расла, утолико је наша беда била несноснија.

Кад нисам више могла да носим глад и лишавање, одлучих да оставим своје село и идем у престоницу. Утоку четиринедеље, прелазила сам сваког дана по двајестак километара тражећи посла. Најзад успех да се упослим као бона у једној богатој породици, и заклек се да ћу све подносити само да бих очувала зараду.

Упркос све моје вредноће, била сам доведена на живот

гори од псећег. Ово што следи није фантастично. Поред одржања стана од шест и више соба и спремана обеда, морала сам се бринути и за два пса обожавана у породици. Ујутру, рано, завијала сам их у топао огртач и шетала сам их читав сат. Затим сам им давала доручак који се састајао из: чаја, хлеба са пекмезом и хлеба са бутером! У подне давала сам им чорбу и печење! Колико сам пута зажелела да заменим своју храну са псећом храном, али најалост ја нисам падала породици. Увече сам им спремала кревет у топлој соби, док сам ја имала за спавање хладно удубљење у зиду, изложено промаји, и у које сам падала исцрпљена од умора.

Овакав живот водим још и данас и, врло често, желим да учиним крај својем животу, јер не видим никакав излаз. Једина ствар која ме зауставља јесте мисао на моје родитеље који, без оно неколико марјаша које могу да им дам, не би чак могли да воде ни садашњи живот, ма како он био велики бедан“

Лекарски савети

Да би било боље...

О слободи побачаја

Макар и са извесним закашњењем, најзад и у нашим јавним гласилима питање слободe побачаја почиње да се поставља као неопходна мера друштвенога побољшања.

Оно што је Совјетска Русија решила у освитку свога кристалисања, кроз вишегодишње искуство практичне примене, у одговору на питање: „Статистика, изгледа величанствено у односу на ово друштвено питање.“

Колико хиљада жена у најбољем напону животне снаге и економске резерве затрпав замља после тајних, невештих и убитачних побачаја?

Колико женских инвалида после злочинних манипулисања разних бабица и незваних стручњака. Колико економске

беде у породици и друштву у вези са тајним радњама ове врсте?!

Посведствене случајеве срећемо, ми, који радимо директно са сељачком масом, на видимо све патње и надичје живота коме је она изложена. На супрот идеолозима, који сељачка посматрају са асфалтног руба великоградске улице, и који не осећају ритам његовог живота, не познају његове негативне стране, ми мислимо у интересу просперитета расе, физичког и душевног опорављања сељака, да је: дозвољено, сиручно обављено и бесплатно прекидање шрудноће по жељи брачнога пара неопходна народна пошребa.

Сељаку су деца капитал, али економске прилике и осиромашење ограничили су интерес који он од тога капитала вуче. У немогућности је да подигне подмладак, и он га уништава. Средствима доступним његовој интелигенцији и материјалним могућностима. И зато и 100 болесница једног болничког одељења 75% пати од по-

Ђоша

Звали су га Ђоша. Право име му је било Ђорђе, али га овако нико није називао. Његово село је увучено у једну увалу испод планине Топишнице. На обема падинама начичкане куће. Земља мало плодна и махом гола, али људи вредни, штедљиви и задовољни с најмањим приходима. Па ипак њихове оранице не могу да их исхране. Зато су од старина одлазили у градове, да тамо потраже хлеб за себе и своје на дому. Одавали су се разним занатима, а појединци који су били у могућности учили су школе. Тако је то село дало више интелектуалаца, од којих су неки доспели на високе положаје и стекли чувено име. Али гро исељењег становништва остајао је у оближњим градовима, бавећи се ситним занатима или трговином.

Попут својих сиромашних земљака и Ђоша је, још као дете, отишао у суседну варошницу да скује себи срећу. Ступио

је у трговину код газда Јанићија, богатог дућаније. Ђоша је донео газда Јанићију бистру главу, румене образе и здравље као кремен. Газда Јанићије, с испуњеним трбухом и златним ланцем преко њега, примио је Ђошу строго и достојанствено, како то већ доликује газдама његова реда. И тако је мали Ђоша започео своју каријеру. Вукао је сандуке, носио џакове, гурао натоварена колица, чистио, прао, служио купце и, пазарним даном пред дућаном, явао сељацима. Газда Јанићије га је посматрао испод ока и пратио сваки покрет. Не учини ли Ђоша нешто како је то његов газда желео, одмах добије хиљаду грдњи и провки, а чешиће и тешку руку са крупним прстењем газда Јанићија, који је био и црквени тутор. После гучка, док би газда Јанићије блажено спавао, Ђоша је прао судове и љуљао газдину децу. Недељом, пошто је радња морала бити затворена, Ђоша је уређивао таван, магацин или разупињао свињске коже. Све

то, по речима газда Јанићија, треба да ради ако хоће да постане добар трговац и газда. Јер, ето, и он Јанићије Васиљевић, најбогатији човек у својем месту, морао је да врши све те послове док није постао ово што је сада.

И мали Ђоша је радио. А кад дође ноћ, он се увлачио у своје крпе које су претстављале постеле. Кревет му је био од три даске на дрвеним ногарама, смештен у подрумском улазу. Зими је фијучко ветар кроз пукотине крова и утеривао унутра снег. Ђоша би се тада још више увлачио у своје поњаве и сјањао како ће једног дана по стати газда, па имати прави кревет у великој кући. Онда му неће бити зима и неће морати да устаје тако рано као сада. Направити капут од астрагана, па, кад иде улицом, он ће подићи јаку која ће га пријатно миловати по лицу; и чизме ће имати; неће, као сада, да запушује рупе на поцепаним опанцима. Сањари тако

Ђоша, али дани споро пролазе. Тек је две године на послу, а имаће још много да превали. Међутим неки га болови почели да муче у коленима, куковима, кичми. Кад се савије, једва се исправи. Мора да стегне зубе и да не јажуке. Образи су му одавно увели и руменило са њих нестало. Кад је о слави био код куће, жалио се мајци на болове које осећа. Она му давала да пије неке траве, мазала колена и знала баба Смиљку да му баје. Баба Смиљка рече да му је „направити“, али да ће до Ђурђевана све проћи као руком однесено. Ђурђевдан дошао и прошао, али болови не само да нису попустили, већ су све јачи. Снуждио се Ђоша, трпи, али не сме ништа газди да каже. Запиње и вуче као раније, само да газда ништа не опазе. Иначе га може отпустити; а онда куда ће Ђоша. За село више није, јер се одвикао од земље и пољских радова, а друго место се данас тешко налази. Зато се Ђоша притајно и

напрезао до изнемоглости. Ипак није могао да избегне покушати несрећу. Једно јутро кад постојао да се дигне, није могао с места да се макне. Изгледало му је да је прикован за даске или да су му удови толико отежали да их не може ни маћи. И Ђоша остаде замотан у своје крпе. Било му је страшно тешко; знао је шта га сад чека — газдина вица и грдња, а затим отпуштање. И први пут ваљда у животу позавиде газдином сину који је устајао кад је хтео и око кога су облетали родитељи, испуњавајући му сваку жељу. Сети се како је трчао за доктором кад се газдин син разболео и како му је његова мајка угађала лебдећи око његове постеле. И зато Ђоша зажали што није сад крај своје мајке, која би му скувала качмак с млеком, обвила облоге и брижико гледала. Чинило му се да би само од мајчине присутности и љубави оздравио. Овако је лежао напуштен и остављен као цркнута пас крај пута. Ђо-

Излет у Жагубицу

У циљу упознавања природних лепота пожаревачког краја „Наш лист“ приредиће у току овога лета неколико излета. Први такав излет биће у неде-

љу 15. о. м. у Жагубицу са задржавањем и разгледањем манастира Горњака. Полазак аутобусом у 4h ујутру испред хотела „Српска круна“; истог

дана повратак. Пријаве за излет у редакцији „Нашег листа“. За овај први излет јавило се већ велики број излетника.

Манастир Горњак

Кроз град и село

Чули смо... јели истина!

да се неки грађани жале како, када јаве централи Б. А. Д. да им је прекинута веза, нико не долази по неколико дана да успостави ту везу. Тако је јављено из св. Савске улице бр. 28 неколико пута телефоном, а дошло се тек после 4 дана!

да су се неки грађани тужили директно централу што им сијалице (често пута у времену од 3 сата 2 сијалице!!!) често страдају, и да им је одговорено да су сами потрошачи криви.

Ако је ово верно истини, питамо централу: у чему су криви потрошачи?

У души је осећао извесно олакшање, и ако су га телесни болови и болести мучили; на срцу му је лакше било, јер је поред себе видео два брђина и пуна љубави ока. Она, мајка није могла да му помогне, али је сва сагоревала од жеље да му олакша патњу. И та силна љубав одржавала је и одржала Ђошину душу да не пресвисне.

Леко му није било, јер су били сиромашни и непросвешћени. Лекару су се обратили доцкан, кад више није могао да помогне. Ђоша је устао из постеле, али његова мајка у њу пала. Разболела се, кукавица, од бола и јада које јој је задавала Ђошина судбина, јер Ђоша је остао погрљен, нем и паралитичар. Мајка му после неког времена умре, а он и сад иде од куће до куће по селу и чека да му што уделе. Целим телом дрхти, и кад пође, трчи онако савијен и слаб. Два жалостива плава ока гледају нас и говоре вам о болу који му мучи и тело и душу. Ако

да је у Ратковој улици била краћа веза у недељу увече, а у понедељак 10 ов. мес. на стубу код 1-ог трансформатора да се отциковала жица, да је због тих несретних случајева настрадало доста сијалица. Ако је ово истина ко је крив за настрадале сијалице: потрошачи или централа „Браничево А.Д.“

да неки овдашњи професор стално носи каму и револвер са собом. Ако је ово истина, ми се питамо, каква је савест код тог господина кад пати од маније гоњења?

да се неки пилићи шверцују и да је општина немоћна да наплати трошарину на ту увезену кришом робу.

Ако је ово истина, питамо: зашто је општина у немоћности да наплати ту трошарину и како успена увек да је наплати код сељака?

Да председник једне сеоске општине у нашем срезу, врло много пази на понашање и углед својих грађана; тако да их за најмање што није у складу са лепим понашањем строго кажњава. Али једног дана председник је, по свом старом обичају, био мало весео, те је цео радан дан преспаван у једном јарку крај гробла.

Народ пролазећи поред њега питао се у чуду: „Да ли и ово није ради угледа села и грађанства?“

данас свратите у његово село, чућете како сеоска децурлија виче подружливо: „Ђоша, Ђоша, грбавко!“ и видећете његову искривљену фигуру како се повија и брзо губи иза сеоских изби. Он нема ни смелости ни моћи да се одупре обесном и дивљачном задиривању напуштене деце. С. М.

ВЕСТИ

Студенти философије

Спремаће ученике-це свих разреда гимназије из свих предмета за правне испите који ће се обавити у Августу мес.

Рад је почео 10 јула. Услови су тако повољни, да и најсиромашнији може искористити течај.

Упис ученика-ца врши се свакодневно у основној школи „Петрикина кућа“ од 10-12 час. пре подне, где се и сва потребна обавештења могу добити.

Изишао је јулски број Живинаревог Гласника, часописа за живинарство и куничарство. Уредник ing. Драг. Грујић—Београд, Хартвигова 3/II

Број јули садржи: Уредништву Живинаревог гласника—Одговор г. Грујића—Сеоско живинарство—Интересантности из живинарства—„Динарска“ кокош—Порекло, развој и подела данашње кокоши—Белешке и обавештења—Питања и одговори—Интелигенција голубова писмоноша—О уређењу голубарника и храни голубова—Голубије млеко—Кратак одговор г. Либлингу—Балкански Живинарски Савез и Главни савез југосл. одгајивача живине, зечева и голубова—Југосл. живинарска контролно-секцијска задруга у Београду—Прикази.

Жетва у Русији.

Према најновијим извештајима у Русији ће жетва бити већа неголи прошлогодишња, која је била рекордна. Тако ће Русија имати резерве за 4 године.

У Турској

Према вестима штампе већи број универзитетских професора положили су оставке на своје положаје у знак протеста због премалених плата. Исто тако професори медицинског факултета обавестили су министра просвете да ће се захвалити на служби у случају да им плате не буду повећане.

Самарићански течај

Коло српских сестара у Пожаревцу организује бесплатан самарићански течај. Течај ће почети 1 септембра и на њему ће предавати два лекара. Како је самарићански течај користан и потребан појединцу као и држави, то се Коло нада да ће се јавити већи број слушаца. Упис се врши сваког петка по подне у дому Кола.

Смрт Г-ђе Кири

У Саланшу је преминула Марија Кири, рођена Склодовска, професор париског универзитета, члан медицинске академије, два пут награђена Нобеловом наградом ит.д. Као што је познато она је заједно са својим мужем Пјером Кири открила радијум помоћу кога се данас лече многе болести а нарочито болест рака. Ковчег са телом покојне Марије Кири пренет је био у Париз и изложен у Радиолошком институту и над њим су били чланови њене породице и неколико њена најближа сарадника у научним истраживањима. Сахрана је извршена у малом месту Со, у близини Париза где још 1906 почива њен муж Пјер Кири.

Целокупна светска штампа осврнула се на значај научног рада пок. Марије Кири.

Чувени научник Ајнштајн је изјавио да је пок. Кири била једна од најистакнутијих личности данашњег времена. Њена интелигенција и њен изванредни дух помогли су јој да реши неколико најзначајнијих проблема омогућујући на тај начин откриће и научно разумевање радиоактивних проблема. Она је била срећна, рекао је Ајнштајн, када је видела да ће њено велико дело наставити њена кћерка Ирена Кири, која се мери са својом мајком и по таленту и по научној делатности.

Лов од 200.000 сардина бачен у море

Јављају из Конкарноа да је синоћ неколико рибарских лађа због поманкања купаца било принуђено да цео свој лов од 200.000 сардина баши у море.

СПОРТ

Репрезентација С. К. Смољинац-С. К. Пожаревачка занат. ом-ладина 3:1 (2:1)

У недељу 8 јула ове год. на игралишту „Змајевац“ одиграна је у Смољинцу једна пријатељска утакмица између репрезентације Смољинца и Пожаревацки занат. омладина, која се завршила победом С. К. Смољинчана са резултатом 3:1 (2:1)

Ова интересантна и код нас врло ретка утакмица изслужила је већу посету, него што је било. Публике је било око 1000 гледалаца, које из Смољинца, а које из околних села.

Смољинчани за победу имају највише да захваљују халф линији: Животићу, Аврамовићу и Динићу а нарочито Животићу, јер су се напади гостију у главном развијали већ на овој линији. За гол који је примила репрезентација Смољинца носи кривицу голман Ристић, који се није ни са места померио, јер гости скоро са центра пуцају у гол, и лопта полако улази у мрежу (кавију), и ако је могао без журбе да приђе и лопту одбије. Из тога је добијен једини гол гостију.

Ток игре

Игра почиње у 3.30 ч. почетни ударац имају гости; одмах једна опасна навала гостију;

селица побачаја.

Оставимо фразе о слободном располагању и поштовању воље женине, да располаже слободно својим телом. Нашој жени на селу потребни су: сапун и вода, писменост, смисао за хигијенско вођење домаћинства. Остало? — Кроз даљи број година. Али зато, када она не сме више да рађа, јер ће је муж отерати зато што питање издржавања детета за сиромашну породицу претставља питање економске равнотеже свих чланова, пружите јој могућности *сиручног одстрањења зачећа под заштитом закона*, од компликација по здравље и уцене неваљалаца. Статистике у Совјетској Русији показују да овако схваћени проблем ни у колико не смањује број порођаја. Напротив. Али з-то економске могућности женских чланова друштва, и старање о подмлатку дају много повољније перспективе будућности у борби против друштвених неприлика.

Услови које садање законске уредбе прописују у циљу дозволе побачаја, доступни су само женама, чија се економска снага огледа на свиленим чарапама и осталим луксузним прохтевима.

Сељак не уме и нема *средства*, у 90% случајева да ове законске услове испуни.

И зато разне циганке и надрибабиде имају пуне руке посла, на штету и породице и државе.

Др. М. Д.

Демонстрације пред немачким посланством

Да би протествовали поводом последњих догађаја у Немачкој једна група левичарских елемената у Софији покушала је да демонстрира на софијским улицама.

Једна група демонстраната окупала се пред немачким посланством и бацала камење на зграду посланства. Полиција је интервенисала и растурила демонстранте. Том приликом ухапшено је 12 лица.

Жртве Хитлеровског тероризма

Г-ђа и г. Тилман извршили су самоубиство у једном лондонском хотелу. У писму које су оставили иза себе објаснили су како су се спасли из Немачке пре неколико дана да би избегли хитлеровског тероризму.

шу нешто стеже у грлу и неколико суза заблесташе у очима...

Кад и после неколико дана Ђоша не могаде да устане из постеле, газда Јанићије јави његовима у селу да дођу и да га однесу. Тешко је Ђоши било кад су га износили из куће. Иако је одлазио својој мајци, ипак му је некако хладно око срца било и са жаљењем погледао кућу, у којој је провео неколико година и започео свој живот. У њој је Ђоша ковао не само сандуке, већ и своје синове, и остављајући сад те зидине он је остављао и један део свога живота, најважнији и најсудбоноснији. Јер уствари међу тим зидинама Ђоша је започео и завршио свој живот. Оно после што је преживео, то је било само патња, бол, мука.

Код куће Ђоши се, и поред све мајчине неге, болест погоршавала и ширила. Узалуд су била сва настојања сеоских баба, видара и врачаца. Ђоша се све више грбио и говор губио.

бек домаћих одбија, и више лопти не прелази преко халф-линије. Интересантно је, да је већ у 10 минути. Мирковић једну лепо додану лопту спровео у мрежу (капију). 1:0 за Смољинчана. Игра се наставља даље са јаком навалом Смољинчана. Полувреме се завршава пред голом гостију 2:1.

Друго полувреме почиње са навалом домаћих. После 20 мин., Иаковић спроводи лопту главом у мрежу 3:1 за Смољинчана. Најзад се завршава ова узбудљива утакмица са победом Смољинчана 3:1.

Игра је била технички лепа, и без икаквих грубости. Утакмицу је судио Миса-Божевац.

Ж. М.

Репрезентација С. К. Смољинац С. К. „Стиг“ Божевац 2:1 (1:1)

У недељу 8 јула после завршене утакмице са Пожарев. занат. омладином на игралишту „Змајевац“ одиграна је пријатељска утакмица између горњих клубова. Утакмица је била веома занимљива, мада су Смољинчани били уморени, јер су већ играли са клубом П. З. О.

Репрезентација „Смољинчана“ је оправдано победила. Нарочито је навала Смољинчана била добро састављена. Такође је била и халф линија на висини, а и бекови пар играо добро. Божевачки клуб је дао добру игру, и покушавао да дође до победе. После 25 минута, једна јака навала гостију, ствара гужву пред голом домаћих и десна полутка гостију једну лепо додану лопту спроводи у гол 1:0 за Божевац. Игра се наставља навалом домаћих, после једне лепе комбинације лево крило Б. Ђорђевић пуца у гол и изједначаје 1:1. Полувреме се завршава пред капијом домаћих.

Друго полувреме почиње са јаком навалом оба клуба, да би се дошло до победе. Пред капијом гостију ствара се гужва, и л. крило води лопту и пуца у гол 2:1 за Смољинчана. Најзад се завршава ова утакмица, после јаким напора издржљивости Смољинчана са победом 2:1 (1:1).

Судио је г. А. Стефановић. Ж. М.

Вел. Црниће-Трњане 5:1 (2:1)

У недељу 8 ов. м. одиграла се у Вел. Црнићу фудбалска утакмица између Вел. Црнића и Трњана, која се завршила са резултатом 5:1 (2:1) у корист Вел. Црнића.

Вел. Црнићани сви су играли добро, како у првом тако и у другом полувремену, и, што им је највише користило, били су у вези један с другим. Међу првима су били Душко Милутиновић на центру, који одлично влада са лоптом, и чијом је заслугом пало три гола. Воја Обрадовић, на десној полутки, није ни мало изостао иза Милутиновића и направио је неколико бравура када је у другом полувремену, просто прегазно левог халфа Трњанчана тако да је овај због неуспеха пред крај напустио игралиште сав уморан. Љубомир Ивановић, „Гилер“, у другом полувремену, такође је био одличан на левој полутки дао је два гола. Док његов претходник у првом полувремену Т. Стојановић само је сметао. За њима нису

много заостали Драга Станојевић и Никола Арсић ст. пр. на крилима.

Халф линија била је и овог пута најбоља, у којој је дао одличну партију Воја Илић десни халф. Он је просто гутао навалу Трњанчана, и другим одбојним ударцима стално кљукао своју навалу. Блага Миловановић центар халф, такође је играо добро. Чедо Стојановић леви халф дао је сада једну најбољу партију, тако да је десно крило Трњана, ретко када добијало, прилику да пусти лопту у центар.

Бековски пар, Јован Цахари и Драга Ј. Цахари који никако није пуштао противничке играче да пуцају на гол, те како је која лопта дошла пред гол, била је одбивена, а голман Мирко Милошевић није имао много посла, свега је једном дошла њему озбиљна лопта, док је Д. Цахари био мало несигурнији, и његовом кривилом је пао гол за Трњанчана.

Трњане је играло добро, тако да је у почетку другог полувремена, било мало надмостуније али нису могли ништа учинити, јер су их бекови стално задржавали.

Утакмицу је судио Г. Душан Б. Милковић. Д. М.

Божевац - М. Црниће 1:1 (1:0)

На Ивањ-дан 7 ов. м одиграла се у Божевцу утакмица између тамошњег С. К. и М. Црнићског С. К. која се завршила нерешеним резултатом 1:1 (1:0).

М. Црниће је играло без свога најбољег играча Р. Павловића учитеља, али ипак се добро држало. Гол је дао Душко Милутиновић из В. Црнића. Д. М.

Продавница Милосављевић

добила је самопродају млечних опште познатих производа млекарске индустрије „ЗДЕНКА“ и продаје 1 к. бут. 25 д. а остале млечне производе по сниженој цени. **Трговцима нарочити попуст**

КОЛОНИЈАЛНА ТРГОВИНА МИЛОСАВЉЕВИЋ

ИМА НА СТОВАРИШТУ ЧУВЕНО БАЈЛОНОВО БРАШНО ГАРАНЦИЈА ЗА РАЗВИЈАЊЕ

Продаја је по магацинској цени Сву колонијалну робу по спуштеној цени.

МЛЕЧНЕ ХРАНЕ

Краљевачки млад кајмак кгр. 20 дин.
Млад пиротски кашкаваљ кгр. 18 дин.
Теј бутер паклипа 100 г. 3 дин.
Овчи сира млад 6 стари 8 дин.
за садање топле дане најлакша је храна и увек свежа
добија се у бакалској радњи **БОКЕ Ж. ЈОВИЧИЋА**

Спремам ученике - це из свих разреда. Хонорар умерен. Успех загарантован сваком завршном ученику. **Стојан Филтковић** студ. техн. **СТАН. ГОЈНОВА 3** (близуна куће г. Пилуца, проф.)

НАЈБОЉА КОСА
За кошаче траве, детелине и жита јесте позната и призната **ЈАПАНСКА КОСА**
Са гаранцијом за сваки комад
Добија се само у гвождарској радњи **ДРАГ И ЈАКОВЉЕВИЋА**

МЕД

сваку количину купује Колонијално-бакалска радња **Стева М. Вучковић - Пожаревац**

Мед

купује сваку количину Колонијална трговина **Станојла Новаковића** Табачка чаршја - Пожаревац

Вода је спас човечанства

инсталирамо специјалне аутомат. пумпе за кућне водоводе, тражите обавештења код

Електро - техничког предузећа „ТРУДИЋ“

Чиста природна вина и ракије најбољег квалитета продаје по најнижим ценама радњи **Костадина А. Јеремића „Смедеревац“ - Пожаревац**

Највеће стовариште

Холандског фирнајза, кронен цинк-вајса, све земљане и хемиске боје, лакова: Емајл и осталих за кола, Фијакере, намештај и грађевине. Терпентина и туткала, четака за фарбање и лаковање. Катаринен злата у листићима Бронза и остали фирмописачки фарбарско-молерски материјал - стакларије, порцулана и кухињске потребе и т. д., и т. д. у **Стакларској и фарбарској Радњи Драгољуба В. Митића - Пожаревац**

Читајте, ширити и претплатите се на „Наш лист“

Најпријатније су и најјефтиније набавке свеже колонијалне робе у ново отвореној продавници

БОЖИДАРА Д. МИЛОШЕВИЋА рибарска пијаца

КУПУЈЕМ

по најповољнијој цени Флаше од 1 литра празне и чисте **Костадин А. Јеремић „Смедеревац“ - Пожаревац**

Електрика је највећи напредак човечанства

Вршима све електричне инсталације, осветлења, мотора, звона по најновијем полису Министарства Електро - техничко предузеће „ТРУДИЋ“

ТОАЛЕТНОГ САПУНА STELLA

Неупоредивог квалитета најпријатнијег мириса: јоргована, каранфила, колоњске воде и чувене Бугарске руже можете набавити у новој продавници **Божидара Д. Милошевића, угао рибарске пијаце.**

Пожаревачка земљорадничка кредитна задруга

ПРОДАЈЕ ШЕЋЕР
са фабричног стоваришта у Пожаревцу (хотел „Српска Круна“) Увек јефтинији од свих осталих јер је сопствени производ самих задругара

УСТАЈАЛОГ БРАШНА

Гарантовано за развијање добија се у Ново отвореној продавници **Божидара Д. Милошевића угао рибарске пијаце**

Првокласна израда **СВИХ ШТАМПАРСКИХ ПОСЛОВА** по најнижим ценама. **ШТАМПАРИЈА ЈАДРАН ПОЖАРЕВАЦ**